

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ
3. หนังสือขอความในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ
4. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รศ.ลัดดา สุขปรีดี
อาจารย์ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา
2. ดร.วัลยา ภูมิภักดีพรรณ
ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลภักดีพรรณ
จังหวัดชลบุรี
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนอนุบาลภักดีพรรณ
จังหวัดระยอง
3. นาวาอากาศตรีหญิง ดร.ภัทรภรณ์ ภัทรโยธิน
อาจารย์ประจำวิทยาลัยพยาบาล
ทหารอากาศ
นักวิชาการพยาบาล ระดับ 7
สำนักการพยาบาล กรมการแพทย์
กระทรวงสาธารณสุข กรุงเทพฯ
4. ดร.คนุตตา ขามจรี
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนเทคโนโลยีทีพีไอ
อำเภอเมือง จังหวัดระยอง

ที่ ศท 0528.03/3815

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

๘ ธันวาคม 2548

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน รองศาสตราจารย์ลัดดา สุขาวิจิตร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แก้วโครงยอวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวบุษบง สุวรรณพยัคฆ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับปวส. ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตาม
รูปแบบ STIM ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.มนตรี เข้มกลีกร ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร. 0-6141-6352

ที่ ศธ 0528.03/3314

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

๕ ธันวาคม 2548

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ดร.วิไล ภูมิภักดีพรรณ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แก้วโครงข่อยวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวบุษบง สุวรรณพัคฆ์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับปวส. ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตาม
รูปแบบ STIM ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.มนตรี เข้มกสิกร ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร. 0-6141-6352

ที่ ศธ 0528.03/๒313

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.สงหาตบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

8 ธันวาคม 2548

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน นาวาอากาศเอกหญิง ดร.ภัทรภรณ์ ภัทรโยทิน
สิ่งที่ส่งมาด้วย เค้าโครงข้อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวบุษบง สุวรรณเพ็ชร์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับปวส. ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ STIM ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.มนตรี แยมกลีกร ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อ โปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร. 0-6141-6352

ที่ ศร 0528.03/3312

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

๘ ธันวาคม 2548

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน คร.คุณลดา จามจุรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย แก้วโครงย่อวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวบุษบง สุวรรณเพ็ญ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับปวส. ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตาม
รูปแบบ STIM ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.มนศรี เข้มกลสิกร ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของเครื่องมือเพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร. 0-6141-6352

ที่ ศธ 0528.03/3316

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.กลางบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

8 ธันวาคม 2548

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ดร.วิเชียร พันธุ์ศรีบุตร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แก้วโครงข่อยวิทยานิพนธ์ และเครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวบุษบง สุวรรณพย์กัม นิสิตรระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับปวส. ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้ตาม
รูปแบบ STIM ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.มนตรี เข้มกลีกร ประธานกรรมการ ขณะนี้อยู่ใน
ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือเพื่อการวิจัย ในการนี้บัณฑิตวิทยาลัยได้พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอกความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบความเที่ยงตรง
ของเครื่องมือ เพื่อการวิจัยของนิสิตในครั้งนี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
คงจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร. 0-6141-6352

ที่ ศธ 0528.03/CI4

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

6 มกราคม 2549

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนระยองวิทยาคาร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวบุษบง สุวรรณพัตย์ นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษา-
มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้
แบบ STIM ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.มนตรี เข้มกลึงกร ประธานกรรมการ มีความประสงค์
ขออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักเรียนระดับปวส. 1 โดยผู้วิจัยจะขออนุญาต
เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 9 - 14 มกราคม 2549 อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่าน
ขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่า
จะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร. 0-6141-6352

ที่ ศธ 0528.03/C/C.C

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา
169 ถ.ลงหาดบางแสน ต.แสนสุข
อ.เมือง จ.ชลบุรี 20131

๑ มกราคม 2549

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้อำนวยการ โรงเรียนระยองวิทยาคาร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด

ด้วยนางสาวบุษบง สุวรรณพักษ์ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ ปวส. ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบ STIM ในความควบคุมดูแลของ ผศ.ดร.มนตรี แย้มกสิกร ประธานกรรมการ มีความประสงค์จะขอความอนุเคราะห์จากท่าน เพื่ออำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) โดยผู้วิจัยจะขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ระหว่างวันที่ 14 มกราคม 2549 ถึงวันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2549 อนึ่ง โครงการวิจัยนี้ได้ผ่านขั้นตอนการพิจารณาทางจริยธรรมการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาเรียบร้อยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ประทุม ม่วงมี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

สำนักงานเลขานุการบัณฑิตวิทยาลัย

โทรศัพท์ 0-3874-5855

โทรสาร 0-3839-3466

ผู้วิจัยโทร. 0-6141-6352

ภาคผนวก ข

1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ STIM
2. ใบงานประกอบแผนการจัดการเรียนรู้แบบ STIM
3. แบบทดสอบวัดทักษะการคิดขั้นสูง ประกอบด้วย
ทักษะการคิดย่อย 5 คิด คือ
 - 3.1 แบบวัดทักษะการคิดสร้างสรรค์
 - 3.2 แบบวัดทักษะการคิดวิจารณ์
 - 3.3 แบบวัดทักษะการประเมินผล
 - 3.4 แบบวัดทักษะการคิดตัดสินใจ
 - 3.5 แบบวัดทักษะการคิดแก้ปัญหา

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับเศรษฐศาสตร์

แนวคิด

เศรษฐศาสตร์ เป็นการศึกษาถึงแนวทางการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เศรษฐศาสตร์จึงมีความสัมพันธ์ และเชื่อมโยงกับหลายสาขาวิชา การศึกษาวิชาเศรษฐศาสตร์จะทำให้เข้าใจและทราบถึงปัจจัยที่กำหนดกิจกรรมทางเศรษฐกิจทั้งการผลิต การบริโภคและการลงทุน โดยจะต้องใช้เครื่องมือหลาย ๆ ประเภทในการศึกษาและทำความเข้าใจกิจกรรมทางเศรษฐกิจเหล่านั้น เช่น คณิตศาสตร์ สถิติ กราฟ เป็นต้น

เวลา 3 ชั่วโมง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายและประวัติของวิชาเศรษฐศาสตร์
2. แขนงของวิชาเศรษฐศาสตร์ และความสัมพันธ์กับศาสตร์อื่น
3. วัตถุประสงค์และวิธีการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์
4. หน่วยเศรษฐกิจและวงจรในระบบเศรษฐกิจ
5. ประโยชน์ของวิชาเศรษฐศาสตร์

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถสร้างกระบวนการคิดแก้ปัญหาได้
2. นักเรียนสามารถระบุความหมายของเศรษฐศาสตร์ รวมทั้งอธิบาย ความสัมพันธ์กับศาสตร์อื่นได้
3. นักเรียนสามารถเขียนวัตถุประสงค์และวิธีการศึกษาทางเศรษฐศาสตร์ได้
4. นักเรียนสามารถจำแนกหน่วยเศรษฐกิจและวงจรในระบบเศรษฐกิจได้
5. นักเรียนสามารถเขียนปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐกิจ และการแก้ไขปัญหามูลฐานในระบบเศรษฐกิจแบบต่าง ๆ ได้
6. นักเรียนสามารถอธิบายถึงประโยชน์ของวิชาเศรษฐศาสตร์ได้

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อ	การประเมินผล
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	- ครู แจกใบงานเรื่อง “ ระบบเศรษฐกิจ เริ่มต้นจากเศรษฐกิจชาวเกาะ” ให้กับนักเรียนทุกคน	- ใบงาน	- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
ขัดแย้งกัน	- ให้นักเรียนแต่ละคนสามารถระบุปัญหาว่าจากใบงานนั้นปัญหาคืออะไร	- ใบงาน	- ประเมินจากผลงานเกณฑ์ในการทำงานเดี่ยวและการทำงานกลุ่ม
ค้นคว้าข้อมูล	- ศึกษาค้นคว้าข้อมูลเพิ่มเติมจากห้องสมุดในเรื่องที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้ - ความหมายของเศรษฐศาสตร์ - หน่วยเศรษฐกิจ และวงจรเศรษฐกิจ - ประโยชน์ของเศรษฐศาสตร์ สามารถนำเสนอผ้งความคิดในเรื่องที่ศึกษาได้	- Mind Mapping - กระดาษบันทึก	- ประเมินจากใบงาน
เพิ่มพูนปัญญา	- นำข้อมูลที่ค้นคว้าได้มาศึกษาวิเคราะห์ประเด็นปัญหาพื้นฐานทางเศรษฐศาสตร์ได้ - พร้อมทั้งให้เขียนวงจรแก้ปัญหา	- วงจรสาเหตุแห่งปัญหา	
เสวนามวลมิตร	- นักเรียนนำเสนอวงจรทั้ง 2 วงจรในที่ประชุมกลุ่มย่อยแล้วหาลอมความคิดร่วมกันให้เป็นวงจรของกลุ่มทั้ง 2 วงจร	- วงจรแก้ไขปัญหา	
เสนอความคิดกลุ่มใหญ่	- นำเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนในห้องฟังทั้ง 2 วงจร	- ใบกิจกรรมกลุ่ม	
สร้างความมั่นใจร่วมกัน	- สรุปโดยผู้สอนอีกครั้งหนึ่ง - ประเด็นสำคัญ		

ระบบเศรษฐกิจ เริ่มต้นจากเศรษฐกิจชาวเกาะ

กาลครั้งหนึ่งมาแล้ว มีเกาะอยู่แห่งหนึ่งตั้งอยู่โดดเดี่ยวกลางมหาสมุทร ภายหลังในเกาะดังกล่าว มีชุมชนชาวบ้านอาศัยอยู่ทั้งหมด 10 คน ด้วยกัน ชาวบ้านอาศัยหาเลี้ยงชีพด้วยการหาปลาทุกวัน โดยแต่ละคนจับได้วันละ 2 ตัว ดังนั้นผลผลิตรวมหรือมวลรวมผลิตภัณฑ์ของเกาะต่อวัน จึงเท่ากับปลา 20 ตัว

อยู่มาวันหนึ่ง ชาวบ้าน 2 คนเลิกออกไปหาปลาตามปรกติและหายตัวเข้าไปในป่าทำให้ชุมชนเกิดความกลัวว่า จะทำให้มีอาหารไม่เพียงพอที่จะเลี้ยงดูประชากรของเกาะเหมือนอย่างที่เคยเป็นมาในอดีต จึงได้นัดชุมนุมกันเพื่อนำปัญหามาพูดคุยและหาทางแก้ไข แต่ก็ไม่มีใครสามารถชี้ทางออกได้

หลังจาก 2 อาทิตย์ ผ่านไป ชาวบ้าน 2 คนที่หายตัวเข้าไปนั้น ได้กลับออกมาพร้อมกับเครื่องมือหาปลาที่ตัวเองคิดประดิษฐ์ขึ้น คือ เรือกับหา ทำให้ทั้ง 2 คนสามารถจับปลาได้เท่ากับคน 10 คนต่อวัน

การเพิ่มขึ้นของปริมาณปลาที่จับได้ต่อคน หรือที่เรียกกันว่าการเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพการผลิตดังกล่าว ย่อมส่งผลต่อสังคมชาวเกาะอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ชาวบ้านตอนนี้กลับมีทางเลือกใหม่เกิดขึ้น 2 ทางด้วยกัน ทางแรกคือ ชาวบ้านอาจไม่ยอมรับเทคโนโลยีใหม่ และเลือกที่จะใช้ชีวิตแบบพอเลี้ยงชีพอยู่กับปลา 2 ตัวต่อวัน อยู่ต่อไปตามเดิม หรือทางเลือกที่ 2 ก็คือชาวบ้านที่ฉลาด 2 คน ดังกล่าว อาจเลือกอาชีพหาปลากับครอบครัว อ่านหนังสือ หรือไปเที่ยวพักผ่อนในวันเสาร์และอาทิตย์ ซึ่งอาจจะทำให้เกิดความคิดใหม่ หรือ ทักษะใหม่เพิ่มพูนขึ้น เช่น ค้นพบวิธีการนำปลามาปรุงอาหารที่อร่อยและเป็นที่ยอมรับมากขึ้นกว่าเดิม แล้วเปิดร้านอาหารพร้อมไปกับอาชีพหาปลา ส่วนชาวบ้านคนอื่น ๆ อาจเลือกที่จะทำอาชีพอื่นที่ตัวเองถนัด เช่น ทำสวน ทำนา ปลูกผักผลไม้ ทอผ้า รับจ้างทำความสะอาดเรือและแพ รับจ้างแยกประเภทปลาและจัดหีบห่อ เป็นต้น ซึ่งเป็นการผลิตสินค้าตัวใหม่ ๆ ที่ไม่เคยทำมาก่อน แล้วนำไปแลกกับปลาจากชาวบ้าน 2 คน ที่ยึดอาชีพหาปลาเป็นหลัก

สำหรับในทางเลือกที่ 2 นั้น เห็นได้ชัดว่า การคิดประดิษฐ์หรือพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ จะทำให้ประสิทธิภาพการผลิตโดยรวมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเป็นลูกโซ่ และนำไปสู่การผลิตสินค้าและบริการใหม่ ๆ เกิดขึ้นอย่างมากมาย อีกทั้งทำให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง แต่ละคนทำสิ่งที่ตัวเองถนัด แล้วนำไปแลกเปลี่ยนกัน ผลของการคิดค้นเทคโนโลยีดังกล่าว จึงทำให้มวลรวมผลิตภัณฑ์ของเกาะเพิ่มขึ้น มีการค้าขาย การผลิตการบริโภค และการลงทุนเพิ่มขึ้น ชาวบ้านแต่ละคนจะร่ำรวยและมีความเป็นอยู่ดีขึ้น รายได้เพิ่มขึ้นนี้ ส่วนหนึ่งจะเก็บไว้เป็นเงินออม และจะนำกลับมาลงทุนเพิ่มเติม ทำให้เกิดการคิดค้นเทคโนโลยีใหม่ ๆ ออกมาอีกอย่างต่อเนื่อง กระบวนการทางเศรษฐกิจดังกล่าวนี้เชื่อว่าจะทำให้เกิดความมั่งคั่ง ทั้งแก่บุคคลและเกาะโดยรวมไปได้อย่างต่อเนื่องและไม่มีที่สิ้นสุดและเมื่อมีการลงทุนกันมากขึ้นระบบเศรษฐกิจก็จะตาม

ดังนั้น ระบบเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นได้ต้องมาจากหน่วยเศรษฐกิจย่อย ๆ หลายหน่วยรวมกัน ซึ่งในหน่วยเศรษฐกิจนั้นประกอบด้วย หน่วยครัวเรือน หน่วยธุรกิจ หน่วยรัฐบาล ซึ่งทำงานกันเป็นวงจร ซึ่งจะเรียกว่า วงจรเศรษฐกิจ (Business Circle) ซึ่งแต่ละหน่วยเศรษฐกิจพยายามหาวิธีการต่าง ๆ ในการนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดหรือนำหลักเศรษฐศาสตร์มาใช้เหมือนกับชาวบ้านชาวบ้านบนเกาะนี้

ใบงาน
เรื่อง “ระบบเศรษฐกิจชาวเกาะ”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดคนเดียว)

เมื่ออ่านบทความจบแล้วจงตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ระบุประเด็นปัญหาทั้งหมดที่นักเรียนคิดได้จากการอ่านบทความ

2. ให้นักเรียนนำเสนอผังความคิด (Mind Mapping) ในเรื่องที่นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้า

3. ให้นักเรียนหาวิธีแก้ปัญหาที่เกี่ยวข้องมา 5 วิธี

ใบงาน
เรื่อง “ระบบเศรษฐกิจชาวเกาะ”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มย่อย)

1. ปัญหาหลักของแต่ละคนคืออะไร รวมทั้งบอกเหตุผลของแต่ละคนว่าทำไมจึงคิดว่าปัญหานั้นเป็นที่สำคัญที่สุด (แต่ละคนต้องพิจารณาว่าเหตุผลของเพื่อนเหมือนหรือต่างจากเราอย่างไร)

2. อภิปรายให้ได้ปัญหาหลักกลุ่มละ 1 ปัญหา (ดูจากเหตุผลประกอบกับเสียงส่วนใหญ่ ให้เหตุผลว่าทำไมจึงคิดว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด)

3. ปัญหาหลักนี้มีทางแก้ไขอย่างไร

4. ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขคิดว่าจะเป็นอย่างไร

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบงาน
เรื่อง “ระบบเศรษฐกิจชาวเกาะ”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มใหญ่)

1. สรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในกลุ่มใหญ่คืออะไร

2. เขียนวงจรสาเหตุปัญหาที่สรุปจากเสียงส่วนใหญ่

3. ผลดี – ผลเสียและแนวทางแก้ปัญหาของโครงการนี้

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2

เรื่อง วรรรประ โยชน

แนวคิด

ผู้บริโภคนเป็นผู้ดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจด้านการบริโภค ที่จะต้องมีหลักการในการเลือกซื้อสินค้าและบริการ เพื่อให้เกิดความพอใจและประโยชน์ต่อตนเองมากที่สุด โดยใช้จ่ายไม่เกินวงเงินงบประมาณที่ตนเองมีอยู่ การบริโภคเพื่อทำให้เกิดความพอใจสูงสุดภายใต้งบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดนี้ เป็นการเข้าสู่คุณภาพของผู้บริโภคที่จะเปลี่ยนแปลงไปได้เมื่อราคาสินค้าและบริการ หรือรายได้ของผู้บริโภคเปลี่ยนไป

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

สาระการเรียนรู้

1. ความสำคัญและลักษณะของผู้บริโภค
2. ทฤษฎีวรรรประ โยชน
3. ทฤษฎีเส้นความพอใจเท่ากัน
4. เส้นงบประมาณ
5. คุณภาพของผู้บริโภค

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถประเมินความสำคัญและลักษณะของผู้บริโภคได้
2. นักเรียนสามารถอธิบายทฤษฎีวรรรประ โยชนได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายทฤษฎีเส้นความพอใจเท่ากันได้
4. นักเรียนสามารถเขียนเส้นงบประมาณและการเปลี่ยนแปลงเส้นงบประมาณได้
5. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ถึงคุณภาพของผู้บริโภคและการเปลี่ยนแปลงคุณภาพได้

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อ	การประเมินผล
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน	- ผู้สอนเกริ่นนำในเรื่องของความสำคัญของการบริโภคของแต่ละบุคคลนั้นเหมือนหรือต่างกันอย่างไร	- ใบงาน - แบบฝึกหัด	- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรมขณะเรียน
ขัดแย้งกังขา	- แจกบทความเรื่อง “อรรถประโยชน์” ให้นักเรียนแต่ละคนศึกษาแล้ว ระบุประเด็นที่ได้จากบทความ	- ใบงาน	- ประเมินจากเกณฑ์ในการทำงานเดี่ยวและงานกลุ่ม
ค้นคว้าข้อมูล	- ให้นักเรียนแต่ละคนค้นคว้าประเด็นสำคัญที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้ - ทฤษฎีอรรถประโยชน์ - ทฤษฎีเส้นความพอใจเท่ากัน - เส้นงบประมาณ - คุณภาพของผู้บริโภค - ค้นคว้าข้อมูลจากตำราที่กำหนดให้ พร้อมกับนำเสนอผังความคิดจากเรื่องที่อ่านได้	- Mind Mapping - กระดาษบันทึก	- ประเมินจากใบงานที่กำหนดให้
เพิ่มพูนปัญญา	- ให้นักเรียนแต่ละคนนำข้อมูลที่ได้จากการค้นคว้ามาใช้ในการวิเคราะห์ปัจจัยสาเหตุของปัญหา	- แผนผังวงจรปัญหา	
เสวนามวลมิตร	- นำวงจรปัญหาของแต่ละคนนำเสนอในที่ประชุมกลุ่มย่อยแล้วหลอมรวมกันให้เป็นวงจรความคิดของกลุ่ม	- ใบกิจกรรมกลุ่ม	
เสนอความคิดกลุ่มใหญ่	- นำเสนอผลงานในห้องเรียนให้เพื่อนในห้องฟัง	-	
สร้างความมั่นใจร่วมกัน	- ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปอภิปรายเพิ่มเติมเพื่อความเข้าใจให้มากขึ้น	-	

ทฤษฎีอรรถประโยชน์

อรรถประโยชน์ (Utility) คือ ความพอใจที่ผู้บริโภคได้รับจากการอุปโภค-บริโภคสินค้าและบริการชนิดใดชนิดหนึ่ง ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง

อรรถประโยชน์ส่วนเพิ่ม (Marginal Utility) คือ ความพอใจที่ผู้บริโภคได้รับอันเนื่องมาจากบริโภคสินค้าเพิ่มขึ้น 1 หน่วย ถ้านำเอาอรรถประโยชน์ส่วนเพิ่ม (MU) ของทุก ๆ หน่วยที่ผู้บริโภคได้รับตั้งแต่หน่วยแรกจนถึงหน่วยสุดท้ายมารวมกันเข้าผลรวมที่ได้นั้นเรียกว่า อรรถประโยชน์รวม (Total Utility: TU)

นักเศรษฐศาสตร์เป็นนักปรัชญาสังคมกลุ่มแรก ที่อธิบายได้ว่า ทำไมน้ำซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิตมนุษย์อย่างมากมายนั่น จึงถูกใช้กันอย่างทิ้งขว้าง ในขณะที่เพชรนั้น นอกจากความสวยงามแล้วไม่มีความสำคัญต่อการดำรงอยู่ของชีวิตมนุษย์เลยแต่มนุษย์ก็พยายามไขว่คว้าหา แทะจะเอาชีวิตเข้าแลกที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะว่า อรรถประโยชน์รวมของน้ำนั้นมีค่าสูงมาก แต่มีอรรถประโยชน์เพิ่มอยู่ในระดับที่ต่ำมาก เนื่องจากน้ำหาได้ง่าย และมีอยู่ทั่วไป ในทางกลับกัน อรรถประโยชน์รวมของเพชรมีค่าต่ำมาก แต่อรรถประโยชน์ส่วนเพิ่มกลับสูงมากเนื่องจากเพชรนั้น เป็นของหายาก

การศึกษาพฤติกรรมผู้บริโภคด้วยการวิเคราะห์เส้นความพอใจเท่ากันเป็นอีกวิธีหนึ่งนอกเหนือจากการวิเคราะห์อรรถประโยชน์ที่ได้กล่าวมาแล้วซึ่งนักเศรษฐศาสตร์ได้คิดค้นขึ้นมาเพื่ออธิบายว่า ถ้าผู้บริโภคมีรายได้จำกัด (รายได้ในที่นี้ก็คือเส้นงบประมาณที่ใช้ซื้อสินค้า) สำหรับใช้ซื้อสินค้า 2 ชนิด หากต้องการซื้อสินค้าชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้นจะต้องลดปริมาณการบริโภคสินค้าอีกชนิดหนึ่งลงเพื่อรักษาระดับความพอใจเท่าเดิม แต่รายได้อาจยังคงเท่าเดิม ดังนั้นเมื่อเอาเส้นงบประมาณมาสัมผัสกับเส้นความพอใจเท่ากันก็จะเกิดจุดดุลยภาพของผู้บริโภค)

ใบงาน
เรื่อง “อรรถประโยชน์”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดคนเดียว)

1. ให้นักเรียนเขียนระบุประเด็นปัญหาที่ได้จากการอ่าน

2. ให้นักเรียนนำเสนอผังความคิด (Mind Mapping) ในเรื่องที่ศึกษาได้

3. ตัวอย่างเปรียบเทียบที่มีลักษณะคล้ายกับ “น้ำกับเพชร” พร้อมเขียนวงจรปัญหา

ใบงาน
เรื่อง “อรรถประโยชน์”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มย่อย)

1. ปัญหาหลักของแต่ละคนคืออะไร รวมทั้งบอกเหตุผลของแต่ละคนว่าทำไมจึงคิดว่าปัญหานั้นเป็นที่สำคัญที่สุด (แต่ละคนต้องพิจารณาว่าเหตุผลของเพื่อนเหมือนหรือต่างจากเราอย่างไร)

2. อภิปรายให้ได้ปัญหาหลักกลุ่มละ 1 ปัญหา (ดูจากเหตุผลประกอบกับเสียงส่วนใหญ่ ให้เหตุผลว่าทำไมจึงคิดว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด)

3. จำแนกปัจจัยสาเหตุปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

ใบงาน
เรื่อง “อรรถประโยชน์”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มใหญ่)

1. สรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในกลุ่มใหญ่คืออะไร

2. เขียนวงจรสาเหตุของปัญหาจากบทความที่สรุปจากเสียงส่วนใหญ่

3. สรุปผลดีผลเสียจากเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3

เรื่อง ตลาด

แนวคิด

ในระบบเศรษฐกิจ ตลาดนอกจากจะเป็นสื่อกลางในการติดต่อกันระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย ตลาดยังทำหน้าที่อื่น ๆ เช่น คัดเลือกสินค้าและบริการพัฒนาคุณภาพสินค้า ซึ่งตลาดมีอยู่ด้วยกันหลายประเภท แต่ละประเภทจะมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป เช่น ตลาดที่มีผู้ซื้อ-ผู้ขายจำนวนมาก ตลาดที่มีผู้ขายน้อยราย และตลาดที่มีผู้ขายรายเดียว โดยแต่ละประเภทจะมีทั้งข้อดีและข้อเสียต่อผู้บริโภคและระบบเศรษฐกิจ

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของตลาดในทางเศรษฐศาสตร์
2. ประเภทของตลาดทั่วไป
3. ลักษณะของตลาดในระบบเศรษฐกิจ
4. ผลของการแข่งขันและการผูกขาด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถประเมินการคิดตัดสินใจได้
2. นักเรียนสามารถตีความ ความหมายของตลาดในทางเศรษฐศาสตร์ได้
3. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของตลาดที่มีการแข่งขันสมบูรณ์ และตลาดที่มีการแข่งขันไม่สมบูรณ์ได้
4. นักเรียนสามารถเปรียบเทียบเกี่ยวกับผลดี-ผลเสียของการแข่งขันและการผูกขาดได้

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อ	การประเมินผล
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน จัดแข่งกีฬา ค้นคว้าข้อมูล	ให้อ่านสถานการณ์ที่กำหนดให้ - ให้นักเรียนพิจารณา บทความ เรื่อง “ตำนานโล่กับเป็ปซี่” แล้วระบุประเด็นที่ได้จากบทความ - ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับจากตำราที่ผู้สอนเป็นผู้กำหนดให้หัวข้อดังต่อไปนี้ ● ความหมายของตลาดในทางเศรษฐศาสตร์ ● ตลาดผู้ขายรายเดียว ● ตลาดผู้ขายน้อยราย ● ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด พร้อมทั้งสามารถนำเสนอผ้งความคิดในเรื่องที่ศึกษาได้	- ใบงาน - ใบงาน - Mind Mapping - กระดาษบันทึก	- ประเมินจากการสังเกต - ประเมินจากการทำงานเดี่ยวและการทำงานกลุ่ม - ประเมินจากใบงาน
เพิ่มพูนปัญญา	- ให้นักเรียนระบุปัจจัยสาเหตุจากบทความที่อ่าน - เขียนวงจรปัญหา แล้ววิเคราะห์ทางเลือกเพื่อตัดสินใจเลือกทางที่ดีที่สุด - ให้นักเรียนจัดลำดับความสำคัญของทางเลือกที่ใช้แก้ปัญหา โดยพิจารณาถึงผลดี ผลเสียของทางเลือกแต่ละทาง	- แผนผังวงจรสาเหตุปัญหา - กระดาษบันทึก - ใบงาน	
เสวนามวลมิตร	- ตัดสินทางเลือก และเลือกทางที่ดีที่สุดมาใช้ตัดสินใจ และนำเสนอให้เพื่อนในกลุ่มย่อยฟัง แล้วสรุปผลให้เป็นกลุ่มเดียวกัน - นำวงจรปัญหาของแต่ละคนนำเสนอในที่ประชุมกลุ่มย่อยแล้วหลอมรวมกันให้เป็นวงจรความคิดของกลุ่ม	-	

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อ	การประเมินผล
เสนอความคิดกลุ่มใหญ่	- นำเสนอหน้าชั้นให้เพื่อนในห้องฟัง	- ใบกิจกรรมกลุ่ม	
สร้างความมั่นใจร่วมกัน	- สรุปโดยผู้สอนอีกครั้งเพื่อชี้แจงประเด็นสำคัญเพื่อเพิ่มความเข้าใจมากยิ่งขึ้น	-	

ตำนานเป็ปซี่กับโค้ก

ตลาด หมายถึง สถานที่ใดที่หนึ่งซึ่งมีการซื้อ-ขายแลกเปลี่ยนสินค้ากัน หรือที่ซึ่งจัดไว้เพื่อให้ผู้ซื้อและผู้ขายพบปะซื้อ-ขายกัน เช่น ตลาดนัดสวนจตุจักร ตลาดสดบางลำภู เป็นต้น

ตลาด หมายถึง การซื้อ-ขายสินค้าอย่างใดอย่างหนึ่งหรือภาวะในการซื้อ-ขายสินค้านั้น ๆ ตามความหมายนี้ตลาดมิได้หมายถึงสถานที่ทำการซื้อ-ขายแต่อย่างเดียว แต่หมายรวมถึงการตกลงซื้อขายสินค้ากันด้วย เช่น ตลาดแรงงาน ตลาดหุ้น ดังนั้นตลาดในทางเศรษฐศาสตร์จึงมีความหมายตามคำนิยามเบื้องต้นทั้งหมดมารวมกัน

ลักษณะของตลาดในระบบเศรษฐกิจแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

1. ตลาดแข่งขันอย่างสมบูรณ์
2. ตลาดแข่งขันไม่สมบูรณ์ แบ่งออกเป็น ตลาดผู้ขายน้อยราย ตลาดผูกขาด ตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด ซึ่งสินค้าที่กล่าวถึงดังต่อไปนี้คือตลาดผู้ขายน้อยราย เป็ปซี่กับโค้ก

ในตลาดของการผลิตเครื่องดื่ม ซึ่งมีผู้ผลิตอยู่ 2 ราย เป็ปซี่กับโค้กผลิตสินค้าที่เหมือนกัน ผู้ผลิตทั้งคู่ต่างคาดเดาพฤติกรรมตอบโต้ของคู่แข่ง ในการกำหนดกลยุทธ์ราคา จนกลายมาเป็นตำนานสำหรับผู้เรียนทฤษฎีเกม จนถึงทุกวันนี้

		โค้ก (ราคา)			
		สูง		ต่ำ	
เป็ปซี่ (ราคา)	สูง	3	3	1	4
	ต่ำ	4	1	2	2

สมมติให้ผู้ผลิตทั้ง 2 ราย ทำการแข่งขันโดยใช้กลยุทธ์การตั้งราคา จากตาราง จะเห็นได้ว่า ผู้ผลิตทั้งเป็ปซี่และโค้ก อาจเลือกกลยุทธ์การตั้งราคาสูง ซึ่งจะทำให้ได้กำไรถึง 3 ล้านบาท แต่ถ้าทั้ง 2 บริษัท เลือกตั้งราคาต่ำจะได้กำไรเพียง 2 ล้านบาท ถ้าเป็ปซี่เลือกตั้งราคาต่ำ ในขณะที่โค้ก เลือกตั้งราคาสูง จะทำให้เป็ปซี่ได้กำไรเพิ่มขึ้นเป็น 4 ล้านบาท ในขณะที่โค้ก จะได้กำไรเพียง 1 ล้านบาท ถ้าสมมติให้ทั้งเป็ปซี่ และ โค้ก ไม่ยอมทำความตกลงกัน (ทั้งที่ลับ หรือที่แจ้ง) ก็ตาม เพื่อที่จะตั้งราคาสูงแล้ว เมื่อเป็ปซี่ ตั้งราคาสูง โค้กจะถือโอกาสตัดราคาทันที ซึ่งจะทำให้โค้กได้กำไรเพิ่มขึ้นเป็น 4 ล้านบาท แทนที่จะได้เพียง 3 ล้านบาทอย่างเดิม และถ้าเป็ปซี่ถือโอกาสตั้งราคาต่ำ โค้กก็จะทำตาม ทำให้บริษัททั้งสอง ได้กำไรเท่าเทียมกันคือ 2 ล้านบาท แทนที่จะเป็น 1 ล้านบาทอย่างเดิมในทางกลับกัน ถ้าโค้กตั้งราคาเป็ปซี่ก็จะทำตาม ดุลยภาพจึงอาจเกิดขึ้นได้ ถ้าทั้ง 2 บริษัท เลือกตั้งราคาต่ำ และได้กำไรเท่ากัน คือบริษัทละ 2 ล้านบาท

ใบงาน
เรื่อง “ตำนานเป็ดชี่กับไค้ก”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดคนเดียว)

อ่านบทความจบแล้วจงตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ระบุประเด็นปัญหาที่ได้จากการอ่าน

2. นำข้อมูลที่ค้นคว้ามานำเสนอผังความคิด (Mind Mapping)

3. ให้ระบุทางเลือก โดยใช้เหตุผลประกอบ

ใบงาน
เรื่อง “ตำนานเป๊ปซี่กับโค้ก”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มย่อย)

1. ระบุความคิดขัดแย้งแต่ละคนคืออะไร รวมทั้งบอกเหตุผลของแต่ละคนว่าทำไมจึงคิดเช่นนั้นเป็นที่สำคัญที่สุด (แต่ละคนต้องพิจารณาว่าเหตุผลของเพื่อนเหมือนหรือต่างจากเราอย่างไร)

2. อภิปรายให้ได้ปัญหาหลักกลุ่มละ 1 ปัญหา (ดูจากเหตุผลประกอบกับเสียงส่วนใหญ่ ให้เหตุผลว่าทำไมจึงคิดว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด)

3. จำแนกปัจจัยสาเหตุปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

ใบงาน
เรื่อง “ตำนานเป็ดชู้กับไค้ก”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มใหญ่)

1. สรุปประเด็นความคิดขัดแย้งที่สำคัญที่สุดในกลุ่มใหญ่คืออะไร

2. เขียนวงจรสาเหตุของปัญหาจากบทความที่สรุปจากเสียงส่วนใหญ่

3. สรุปผลดีผลเสียจากเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4

เรื่อง ทฤษฎีการผลิต

แนวคิด

ในการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุดและมีต้นทุนต่ำสุด ผู้ผลิตจำเป็นต้องศึกษาถึงหลักการใช้ต้นทุนการผลิตทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อจะได้วางแผนการผลิตให้เสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด และจะต้องศึกษาถึงรายรับที่ได้จากการผลิตที่ทำให้เกิดกำไรสูงสุดจากการวางแผนการผลิตในช่วงเวลาต่าง ๆ กันได้

ต้นทุนค่าเสียโอกาส คือ ต้นทุนที่เกิดจากการไม่ได้รับประโยชน์จากทางเลือกอื่น เนื่องจากกิจการได้ตัดสินใจดำเนินการอีกทางเลือกหนึ่ง

ต้นทุนแอบแฝง คือ ต้นทุนที่มองไม่เห็นส่วนต้นทุนทางบัญชี หมายถึง ค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ที่มีการจ่ายจริงเป็นต้นทุน (Explicit Cost) สามารถแสดงหลักฐานเพื่อบันทึกบัญชีได้

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

สาระการเรียนรู้

1. ความหมายของต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์
2. ต้นทุนการผลิตในระยะสั้น
3. ต้นทุนการผลิตในระยะยาว
4. เงื่อนไขในการได้รับกำไรสูงสุด

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถคิดประเมินผล และคิดตัดสินใจได้
2. นักเรียนสามารถตีความ ความหมายของต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ ต้นทุนค่าเสียโอกาส ต้นทุนทางบัญชี ต้นทุนแอบแฝงได้
3. นักเรียนสามารถวิเคราะห์ต้นทุนการผลิตและลักษณะของเส้นต้นทุนในระยะสั้นได้
4. นักเรียนสามารถอธิบายต้นทุนการผลิตและลักษณะของเส้นต้นทุนเฉลี่ยในระยะยาวได้
5. นักเรียนสามารถอธิบายเงื่อนไขในการได้รับกำไรสูงสุดของผู้ผลิตได้

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อ	การประเมินผล
ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	- ผู้สอนพูดเกริ่นเกี่ยวกับเรื่องของการลงทุนต่าง ๆ	- ใบงาน	- สังเกตจากพฤติกรรมขณะเรียน
จัดแข่งกัษา	- ให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาเรื่อง “ทฤษฎีการผลิต” พร้อมทั้งให้อ่านบทความเรื่อง “ต้นทุนใบปริญญาบัตร” และเขียนระบุประเด็นปัญหาที่ได้จากการอ่าน	- ใบกิจกรรม	- ประเมินผลจากใบงานที่กำหนดให้
ค้นคว้าข้อมูล	- ค้นคว้าข้อมูลจากหนังสือที่ครูกำหนดให้เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการค้นคว้าหัวข้อที่กำหนดให้ดังต่อไปนี้ - ความหมายของต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ - ต้นทุนการผลิตระยะสั้น - ต้นทุนการผลิตระยะยาว - เงื่อนไขการได้รับกำไรสูงสุด พร้อมทั้งนำเสนอผังความคิดจากเรื่องที่ค้นคว้าได้	- Mind Mapping - กระดาษบันทึก	- ประเมินจากเกณฑ์การทำงานเดี่ยว และการทำงานกลุ่ม
เพิ่มพูนปัญญา	- ให้นักเรียนแต่ละคนระบุปัจจัยสาเหตุของปัญหาจากบทความที่อ่าน	- วงจรสาเหตุปัญหา	
	- เขียนวงจรปัญหาของต้นทุนใบปริญญาบัตร		
	- โดยการประเมินผลดีค่าของข้อมูลว่าการลงทุนแบบไหนดีกว่า แล้วจึงตัดสินใจเลือก		
เสวนามวลมิตร	- นักเรียนนำเสนอวงจรปัญหาที่เขียนได้เสนอในที่ประชุมกลุ่มย่อยแล้วหลอมรวมกันให้ของกลุ่มเดียวกัน	- ใบกิจกรรมกลุ่ม	

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนการสอน	สื่อ	การประเมินผล
เสนอความคิดกลุ่มใหญ่	- นำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียนและตัดสินผลร่วมกัน	-	
สร้างความมั่นใจร่วมกัน	- สรุปโดยผู้สอนอีกครั้งหนึ่งสรุปถึงประเด็นสำคัญ	-	

ต้นทุนของใบปริญญาบัตร

นิสิตอาจจะทำการคำนวณต้นทุนที่ต้องเสียไปในการเข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัยตั้งแต่ปีที่ 1 จนถึงปีที่ 4 ก็จะมีค่าเพื่อให้ได้ปริญญาบัตรมานั้นต้องเสียอะไรไปบ้าง ต้นทุนดังกล่าวนี้ ก็คือผลรวมของค่าใช้จ่ายทั้งหมดเป็นต้นทุนในช่วงระยะเวลาดังกล่าว เช่นค่าลงทะเบียน ค่าหนังสือตำรา ค่าพิมพ์ดีด ค่าใช้คอมพิวเตอร์ ค่าเอกสาร ค่ากิจกรรมพิเศษ ค่ากินอยู่ และค่าเดินทาง เป็นต้น โดยทั่วไปต้นทุนดังกล่าวจะเป็นต้นทุนที่เห็นได้ชัด เพราะจ่ายไปจริงเป็นต้นทุน แต่นิสิตบางคนอาจจะเห็นว่าเป็นต้นทุนทุนแอบแฝง เพราะไม่ได้จ่ายเงินเอง แต่ผู้ปกครองเป็นผู้รับผิดชอบ และผู้ปกครองไม่ได้เรียกคืนจึงไม่ค่อยตั้งใจเรียน อย่างไรก็ตาม ต้นทุนดังกล่าวนี้ก็เป็นเพียงต้นทุนทางบัญชี ในการมาเรียน วิชาเศรษฐศาสตร์นี้ จะทำให้นิสิตสามารถคิดติดต่อไปได้ดีกว่า ถ้าเราไม่เข้ามาเรียนในมหาวิทยาลัย อาจจะใช้เวลาไปในการก่อตั้งธุรกิจ ที่อาจทำเงินได้หลายล้านบาทต่อปี หรือไปทำงานที่ชอบ ได้ใช้ชีวิตตามที่ชอบได้อย่างมีความสุข สำหรับบางคนไม่ต้องจากครอบครัวมาอยู่คนเดียว ต้นทุนดังกล่าวนี้ ไม่ได้จ่ายเป็นเงิน เป็นต้นทุนแอบแฝง หรือเป็นค่าเสียโอกาสในการเข้ามาเรียนมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้รับปริญญาบัตรดังกล่าว เมื่อรวมเข้ากับต้นทุนเป็นต้นทุนที่จ่ายไปจริงแล้ว ต้นทุนทั้งหมดดังกล่าวคงจะสูงมากพอให้นิสิตถูกคิดได้ว่า จะต้องตั้งใจเรียน เพื่อนำความรู้ไปพัฒนาอาชีพ ที่จะทำให้มีรายได้และความสุข คู่มากับการลงทุนดังกล่าว

ในการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุดและมีต้นทุนต่ำสุด ผู้ผลิตจำเป็นต้องศึกษาถึงหลักการใช้ต้นทุนการผลิตทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อจะได้วางแผนการผลิตให้เสียค่าใช้จ่ายต่ำที่สุด และจะต้องศึกษาถึงรายรับที่ได้จากการผลิตที่ทำให้เกิดกำไรสูงสุดจากการวางแผนการผลิตในช่วงเวลาต่าง ๆ กันได้

ใบงาน
เรื่อง “ต้นทุนใบปริญญาบัตร”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดคนเดียว)

อ่านบทความจบแล้วจึงตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ให้นักเรียนระบุประเด็นปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

2. ให้นักเรียนนำเสนอผังความคิด (Mind Mapping) จากเรื่องที่นักเรียนค้นคว้ามา

3. ให้นักเรียนประเมินทางเลือกแต่ละทางถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะเลือกทางใด

ใบงาน
เรื่อง “ต้นทุนใบปริญาบัตร”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มย่อย)

1. ระบุประเด็นปัญหาของแต่ละคนคืออะไร รวมทั้งบอกเหตุผลของแต่ละคนว่าทำไมจึงคิดเช่นนั้นเป็นที่สำคัญที่สุด (แต่ละคนต้องพิจารณาว่าเหตุผลของเพื่อนเหมือนหรือต่างจากเราอย่างไร)

2. อภิปรายให้ได้ปัญหาหลักกลุ่มละ 1 ปัญหา (ดูจากเหตุผลประกอบกับเสียงส่วนใหญ่ ให้เหตุผลว่าทำไมจึงคิดว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด)

3. จำแนกปัจจัยสาเหตุปัญหาจากเรื่องที่อ่าน

ใบงาน
เรื่อง “ต้นทุนใบปริญญาบัณฑิต”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มใหญ่)

1. สรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในกลุ่มใหญ่คืออะไร

2. เขียนวงจรสาเหตุของปัญหาจากบทความที่สรุปจากเสียงส่วนใหญ่

3. สรุปผลดีผลเสียจากเสียงส่วนใหญ่ของกลุ่ม

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5

เรื่อง การคลังสาธารณะและนโยบายการคลัง

แนวคิด

รัฐบาล เป็นหน่วยเศรษฐกิจที่สำคัญหน่วยหนึ่ง ที่มีบทบาทเป็นทั้งผู้บริโภคและผู้ลงทุน รัฐบาลจำเป็นต้องมีรายได้ เพื่อจะได้นำไปใช้จ่ายในการพัฒนาประเทศได้ รายได้ส่วนใหญ่ของรัฐได้มาจากการจัดเก็บภาษีจากประชาชนทั่วไปแล้วไปจัดทำเป็นงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อใช้ในการบริหารประเทศและสร้างความเจริญเติบโต รวมทั้งลดช่องว่างระหว่างรายได้และความเจริญของประชาชนกลุ่มต่าง ๆ

เวลาเรียน 3 ชั่วโมง

สาระการเรียนรู้

1. การคลังสาธารณะ	4. หนี้สาธารณะ
2. รายได้ของรัฐบาล	5. งบประมาณแผ่นดิน
3. รายจ่ายของรัฐบาล	6. นโยบายการคลัง

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

1. นักเรียนสามารถคิดอย่างมีวิจารณญาณได้
2. นักเรียนสามารถระบุความหมายและประเภทของการคลังสาธารณะ
3. นักเรียนสามารถจำแนกเกี่ยวกับรายได้ของรัฐบาล รายจ่ายของรัฐบาล และหนี้สาธารณะได้
4. นักเรียนสามารถระบุถึงความสำคัญ ลักษณะ และนโยบายงบประมาณแผ่นดิน ของประเทศไทยได้
5. นักเรียนสามารถประเมินเกี่ยวกับประสิทธิภาพของนโยบายการคลัง และโครงสร้างนโยบายการคลังของประเทศไทยได้

ขั้นตอน	กิจกรรมการเรียนรู้การสอน	สื่อ	การประเมินผล
ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ขัดแย้งกังขา ค้นคว้าข้อมูล	- ผู้สอนเกริ่นนำเกี่ยวกับการคลังสาธารณะ แล้วแจกบทความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่พูด - ให้นักเรียนพิจารณาบทความเรื่อง “การคลังรัฐบาล” - ให้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำราหลัก เศรษฐศาสตร์/วารสาร นิตยสารในหัวข้อดังต่อไปนี้ 1. การคลังสาธารณะ หนี้สาธารณะ 2. รายได้ของรัฐบาล 3. รายจ่ายของรัฐบาล - เมื่อแต่ละคนค้นคว้ามาเรียบร้อยแล้ว จากนั้นให้แต่ละคนสรุปบทความและใช้เหตุผลอ้างอิงประกอบพร้อมทั้งเขียนแผนผังความคิด	- ใบงาน - แบบฝึกหัด - กระดาษบันทึก - วารสาร - นิตยสาร - หนังสือพิมพ์ - Mind mapping - กระดาษบันทึก	- ประเมินจากการสังเกตพฤติกรรม - ประเมินจากคะแนนในการทำงานเดี่ยวและงานกลุ่ม - ประเมินจากใบงานที่กำหนดให้
เพิ่มพูนปัญญา	- มาเขียนวงจรปัญหาจากเรื่องที่อ่านว่ามีผลเสียอย่างไร และมีผลกระทบอะไรบ้าง ใครเป็นได้รับผลประโยชน์ - เขียนวงจรแก้ปัญหา	- ผังวงจรสาเหตุปัญหา - ผังวงจรแก้ปัญหา	
เสวนามวลมิตร	- นักเรียนนำวงจรที่เขียนได้นำเสนอในที่ประชุมกลุ่มย่อย แล้วหาคำคมคิดร่วมกันให้เป็นวงจรของกลุ่มทั้ง 2 วงจร	-	
เสนอความคิดกลุ่มใหญ่	- นำวงจรที่สรุปได้นำเสนอหน้าชั้นเรียนให้เพื่อนในห้องฟัง (ทั้ง 2 วงจร)	-	
สร้างความมั่นใจร่วมกัน	- สรุปโดยผู้สอนอีกครั้งหนึ่งในหัวข้อประเด็นสำคัญ		

การคลังรัฐบาล

เมื่อรัฐบาลมีงบประมาณขาดดุล หมายถึง รัฐบาลใช้จ่ายเกินกว่ารายได้ จากภาษีที่ได้รับ จึงต้องหาเงินมาเพิ่มเติมเพื่อให้เพียงพอกับค่าใช้จ่ายดังกล่าว ด้วยการออกพันธบัตรรัฐบาล ขายให้กับประชาชน ดังนั้นการที่รัฐบาลมีงบประมาณขาดดุลในกรณีนี้ จึงไปทำให้หนี้สาธารณะ (National Debts) เพิ่มขึ้น

ความสำคัญของหนี้สาธารณะต่อระบบเศรษฐกิจนั้น อาจดูได้จากการเคลื่อนไหวของปริมาณหนี้สาธารณะต่อ GDP อย่างไรก็ดีตามยังมีข้อโต้แย้งกันมากและไม่ลงตัวว่าระดับสัดส่วนของหนี้สาธารณะต่อ GDP อย่างไรก็ดีตามยังมีข้อโต้แย้งกันมากและไม่ลงตัวว่าระดับสัดส่วนของหนี้สาธารณะต่อ GDP ที่เหมาะสมนั้นควรจะเป็นเท่าใด เช่น ควรจะเป็นร้อยละ 20 หรือควรจะเป็นร้อยละ 60 คนทั่วไปอาจจะสับสนระหว่างหนี้ของแต่ละคน กับหนี้ของประเทศโดยรวม แนวคิดสนับสนุนการมีอัตราส่วนของหนี้ของประเทศโดยรวม แนวคิดสนับสนุนการมีอัตราส่วนของหนี้สาธารณะต่อ GDP ในระดับสูงก็คือ รัฐบาลจะสามารถนำเงินไปใช้จ่ายเพื่อแก้ปัญหาความยากจนของคนในชาติหรือดำเนินนโยบายที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศโดยรวม เช่น รักษาความมั่นคงทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม การมีหนี้สาธารณะในระดับสูงนั้นก็ เป็นต้นทุนของสังคมโดยรวมเช่นเดียวกัน เพราะทุกคนจะต้องช่วยกันจ่ายคืน

ถ้าหนี้สาธารณะสะสมเพิ่มพูนขึ้นเป็นปริมาณมาก จะก่อให้เกิดภาระสังคมที่สำคัญ 2 ประการด้วยกัน คือ ประการแรก หนี้สาธารณะที่สะสมขึ้นในปัจจุบันนั้น จะต้องจ่ายคืนในอนาคต หมายความว่าภาระของคนรุ่นต่อ ๆ ไป จะเพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัว อย่างไรก็ตาม มีข้อโต้แย้ง การใช้จ่ายของรัฐบาลในปัจจุบันนั้น อาจก่อให้เกิดผลประโยชน์ที่จะเก็บเกี่ยวในอนาคตได้เช่นกัน และจะไม่ทำให้คนรุ่นต่อไป ต้องรู้สึกเป็นภาระแต่อย่างใด เช่น การลงทุนในปัจจุบันพื้นฐาน อันได้แก่ ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์ การขนส่งมวลชน สนามบิน และท่าเรือ สิ่งเหล่านี้จะกระตุ้นการลงทุนภาคเอกชนให้เพิ่มขึ้น และนำมาซึ่งการเพิ่มขึ้นของรายได้ที่แท้จริง และความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะยาวแล้ว ภาระการจ่ายคืนหนี้สาธารณะจะลดลงได้ ถ้ารัฐบาลมีการใช้จ่ายอย่างถูกต้อง

ใบงาน
เรื่อง “การคลังรัฐบาล”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดคนเดียว)

เมื่ออ่านบทความจบแล้วจงตอบคำถามดังต่อไปนี้

1. ระบุประเด็นปัญหาทั้งหมดที่นักเรียนคิดได้จากการอ่านบทความ

2. ระบุปัญหาที่นักเรียนคิดว่าสำคัญที่สุด 1 ปัญหา

3. จากประสบการณ์และความรู้เดิมของนักเรียนที่เกี่ยวกับบทความนี้ท่านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้
อย่างไร

ใบงาน
เรื่อง “การคลังรัฐบาล”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มย่อย)

1. ปัญหาหลักของแต่ละคนคืออะไร รวมทั้งบอกเหตุผลของแต่ละคนว่าทำไมจึงคิดว่าปัญหานั้นเป็นที่สำคัญที่สุด (แต่ละคนต้องพิจารณาว่าเหตุผลของเพื่อนเหมือนหรือต่างจากเราอย่างไร)

2. อภิปรายให้ได้ปัญหาหลักกลุ่มละ 1 ปัญหา (ดูจากเหตุผลประกอบกับเสียงส่วนใหญ่ ให้เหตุผลว่าทำไมจึงคิดว่าปัญหานี้เป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด)

3. ปัญหาหลักนี้มีทางแก้ไขอย่างไร

4. ถ้าไม่ได้รับการแก้ไขคิดว่าจะเป็นอย่างไร

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

ใบงาน
เรื่อง “การคลังรัฐบาล”

ใบกิจกรรม (กิจกรรมคิดกลุ่มใหญ่)

1. สรุปประเด็นปัญหาที่สำคัญที่สุดในกลุ่มใหญ่คืออะไร

2. เขียนวงจรปัญหาจากบทความ

3. ผลดี – ผลเสียและแนวทางแก้ปัญหาของโครงการนี้
